

# En cartel

## Museu de Prehistòria, 1983 – 2020

El Servicio de Investigación Prehistórica (SIP) y su Museo de Prehistoria de Valencia se crea en 1927, siendo una institución pionera y clave en la investigación arqueológica de nuestras tierras. Durante los primeros 50 años de su historia, su labor se centra en la protección de los yacimientos, en las campañas de excavaciones, en la publicación de las investigaciones y en la creación de su magnífica colección museográfica.

Habrà que esperar a la dècada de los años ochenta del siglo pasado, y a la llegada de las corrientes de la nueva museología, para que se emprenda una etapa que también incorpora como objetivo prioritario la democratización y la difusión de su rico patrimonio arqueológico. El SIP tendrá que conjugar la herencia del importante trabajo científico de varias generaciones con el desarrollo de la nueva investigación interdisciplinar y el reto de su proyección hacia un público cada vez más amplio, que comprende tanto a los estudiosos como a los visitantes no especializados, incorporando en su quehacer los avances tecnológicos y expositivos del momento. Nace entonces la extensa y continuada programación de exposiciones temporales, jornadas científicas y actividades didácticas y culturales.

La cartelería de estos casi 40 años, creación de un amplio conjunto de dibujantes, diseñadores y fotógrafos, refleja las distintas actividades del Museo de Prehistoria y nos invita a disfrutar de aquellas imágenes. A los ilustradores que forman parte del equipo del propio Museo, Francisco Chiner y Ángel Sánchez, se han sumado en este empeño otros destacados artistas como Pascual Lucas, Vanesa Mora, Paco Roca, Pau Soriano, Germán Segura, Igor Morell, La Mina Estudio o Espacio Paco Bascuñan.

Los carteles son un claro exponente de la continuada e intensa actividad divulgativa realizada por el Museo de Prehistoria a lo largo de estas cuatro décadas. A través de las imágenes de estos carteles hemos de aprehender el mensaje que nos invita a estrechar el vínculo entre el Museo y el patrimonio de nuestro pasado.

# En cartell

## Museu de Prehistòria, 1983 – 2020

El Servei d'Investigació Prehistòrica (SIP) i el seu Museu de Prehistòria de València es crea el 1927, i és una institució capdavantera i clau en la investigació arqueològica de les nostres terres. Durant els primers cinquanta anys de la seua història, la seua labor se centra en la protecció dels jaciments, en les campanyes d'excavacions, en la publicació de les investigacions i en la creació de la seua magnífica col·lecció museogràfica.

Caldrà esperar a la dècada dels anys vuitanta del segle passat, i a l'arribada dels corrents de la nova museologia, perquè s'emprenca una etapa que també incorpora com a objectiu prioritari la democratització i la difusió del seu ric patrimoni arqueològic. El SIP haurà de conjugar l'herència de l'important treball científic de diverses generacions amb el desenvolupament de la nova investigació interdisciplinària i el repte de la projecció d'aquesta cap a un públic cada vegada més ampli, que comprén tant els estudiosos com els visitants no especialitzats, i que incorpora en el seu quefer els avanços tecnològics i expositius del moment. Naix llavors l'extensa i continuada programació d'exposicions temporals, jornades científiques i activitats didàctiques i culturals.

La cartelleria d'aquests quasi quaranta anys, creació d'un ampli conjunt de dibuixants, dissenyadors i fotògrafs, reflecteix les diferents activitats del Museu de Prehistòria i ens convida a gaudir d'aquelles imatges. Als il·lustradors que formen part de l'equip del propi Museu, Francisco Chiner i Ángel Sánchez, s'han sumat en aquest interès altres destacats artistes com ara Pascual Lucas, Vanesa Mora, Paco Roca, Pau Soriano, Germán Segura, Igor Morell, La Mina Estudio o Espacio Paco Bascuñán.

Els cartells són un clar exponent de la continuada i intensa activitat divulgativa realitzada pel Museu de Prehistòria al llarg d'aquestes quatre dècades. A través de les imatges d'aquests cartells hem d'aprehendre el missatge que ens convida a estrényer el vincle entre el Museu i el patrimoni del nostre passat.



# Les exposicions

La cartelleria del Museu de Prehistòria va nàixer, en una primera època, al caliu de l'activitat expositiva sorgida en la dècada dels vuitanta amb les seues primeres produccions: «La cultura ibèrica» (1983) i «Les societats caçadores de la prehistòria valenciana» (1984).

Entre les quaranta-dues exposicions de producció pròpia realitzades, durant aquestes quasi quatre dècades, en destacarem pel valor arqueològic i innovació museogràfica: «Un segle d'arqueologia valenciana» (1991), «Els diners van i venen» (1999), «El tall de la cultura» (2001), «Arqueologia en blanc i negre» (2006), «Mons tribals» (2008), «Prehistòria i cinema» (2012), «Villa Cornelius» (2013), «Viure vora el Túria, fa 4000 anys» (2015), «Prehistòria i còmic» (2016) i «En temps dels visigots» (2019). Esmement especial mereix el cicle «Tresors del Museu», organitzat per realçar expositivament una selecció dels fons arqueològics del Museu i que va arrancar el 2012 amb «La mirada de l'ídol».

La implicació del Museu amb el seu territori s'ha desenvolupat museogràficament a través del programa d'exposicions itinerants, que es va iniciar en la dècada dels noranta amb «L'arqueologia, el rescat del passat» (1997) i entre la qual destaquem pel seu gran èxit «Les dones en la prehistòria» (2006), fins ara en itinerància.

El programa d'exposicions temporals del Museu s'ha complementat amb l'adaptació d'exposicions en préstec, realitzades amb rellevants institucions i museus, entre les quals cal recordar: «I acumularen tresors» (2001), «Tunísia, terra de cultures» (2003), «Nymphaea» (2003), «Els Maies» (2005), «Reflexos d'Apol·lo» (2007), «Pompeia davall Pompeia» (2008), o «Caps tallats» (2018), entre els més de dèsset títols presentats.

# Las exposiciones

La cartelería del Museo de Prehistoria nació, en una primera época, al calor de la actividad expositiva surgida en la década de los ochenta con sus primeras producciones: «La cultura ibérica» (1983) y «Las sociedades cazadoras de la Prehistoria valenciana» (1984).

Entre las cuarenta y dos exposiciones de producción propia realizadas, durante estas casi cuatro décadas, destacaremos por su valor arqueológico e innovación museográfica: «Un siglo de arqueología valenciana» (1991), «El dinero va y viene» (1999), «El filo de la cultura» (2001), «Arqueología en blanco y negro» (2006), «Mundos tribales» (2008), «Prehistoria y cine» (2012), «Villa Cornelius» (2013), «Vivir junto al Turia, hace 4000 años» (2015), «Prehistoria y cómic» (2016) y «En tiempos de los visigodos» (2019). Mención especial merece el ciclo «Tesoros del Museo», organizado para realzar expositivamente una selección de sus fondos arqueológicos que arrancó en 2012 con «La mirada del ídolo».

La implicación del Museo con su territorio se ha desarrollado museográficamente a través de su programa de exposiciones itinerantes, que se inició en la década de los noventa con «La arqueología, el rescate del pasado» (1997) y entre la que destacamos por su gran éxito «Las mujeres en la Prehistoria» (2006), hasta ahora en itinerancia.

El programa de exposiciones temporales del Museo se ha complementado con la adaptación de exposiciones en préstamo, realizadas con relevantes instituciones y museos, entre las que cabe recordar: «Y acumularon tesoros» (2001), «Túnez, tierra de culturas» (2003), «Nymphaea» (2003), «Los Mayas» (2005), «Reflejos de Apolo» (2007), «Pompeya bajo Pompeya» (2008), o «Cabezas cortadas» (2018), entre los más de diecisiete títulos presentados.

# Les jornades científiques

També a partir dels anys vuitanta, són més freqüents les jornades i conferències de diversa temàtica, normalment vinculades a exposicions, homenatges i congressos, si bé la majoria de les vegades no es van imprimir pòsters que les convocaren. Caldrà esperar a 1993, «Homenatge a Juan Vilanova i Piera, 1893-1993», perquè el SIP dissenye el seu primer cartell sobre la difusió de la investigació arqueològica. En l'última dècada, el Museu ha programat, de forma continuada, conferències i trobades científiques entre les quals cal destacar les «Jornadas de Debate del Museo de Prehistoria de Valencia» (2010), «Jornades d'Arqueozoologia» (2011), «Jornades de Difusió del Quaternari» (2013), «Jornadas de Numismática» (2013), «Jornadas de Conservación y Restauración» (2014), o «Jornadas PastWomen» (2019), acompanyades d'una cartelleria de gran varietat il·lustrativa.



# Las jornadas científicas

También a partir de los años ochenta, son más frecuentes las jornadas y conferencias de diversa temática, normalmente vinculadas a exposiciones, homenajes y congresos, si bien la mayoría de las veces no se imprimieron pósteres que las convocaran. Habrá que esperar a 1993, «Homenaje a Juan Vilanova y Piera 1893-1993», para que el SIP diseñe su primer cartel sobre la difusión de la investigación arqueológica. En la última década, el Museo ha programado, de forma continuada, conferencias y encuentros científicos entre los que cabe destacar las «Jornadas de Debate del Museo de Prehistoria de Valencia» (2010), «Jornades d'Arqueozoologia» (2011), «Jornades de Difusió del Quaternari» (2013), «Jornadas de Numismática» (2013), «Jornadas de Conservación y Restauración» (2014), o «Jornadas PastWomen» (2019), acompañados de una cartelería de gran variedad ilustrativa.

# Les jornades de portes obertes

A partir de la dècada dels anys noranta, la posada en valor del ric patrimoni arqueològic excavat pel SIP permet que, a inicis del segle XXI, s'emprengueren jornades de portes obertes en alguns dels jaciments més visitables que configuren «La ruta dels Ibers». A les pioneres Jornades a *Kelin* de Caudete de las Fuentes (2004) se sumaran «Viu un cap de setmana amb els ibers» a la Bastida dels Alcusses de Moixent (2008) i «Iberfesta» a Olocau (2013). Posteriorment s'hi afegiran activitats i jornades de portes obertes als jaciments prehistòrics de la Lloma de Betxí de Paterna (2011) o la Cova del Bolomor de Tavernes de Valldigna (2012), que impulsen aquest tipus d'activitats en molts altres jaciments arqueològics valencians.

# Las jornadas de puertas abiertas

A partir de la década de los años noventa, la puesta en valor del rico patrimonio arqueológico excavado por el SIP permite que, a inicios del siglo XXI, se emprendieran jornadas de puertas abiertas en algunos de los yacimientos más visitables que configuran «La ruta dels Ibers». A las pioneras Jornadas en *Kelin* de Caudete de las Fuentes (2004) se sumarán «Viu un cap de setmana amb els ibers» en la Bastida de les Alcusses de Moixent (2008) e «Iberfesta» en Olocau (2013). Posteriormente se irán añadiendo actividades y jornadas de puertas abiertas en los yacimientos prehistóricos de la Lloma de Betxí de Paterna (2011) o la Cova del Bolomor de Tavernes de la Valldigna (2012), que impulsan este tipo de actividades en otros muchos yacimientos arqueológicos valencianos.



# La biblioteca i les activitats didàctiques

L'última àrea del Museu de Prehistòria que s'incorpora a la cartelleria és la Biblioteca. La creació de la Biblioteca Infantil, el 2008, i les nombroses activitats que ha dut a terme, a partir de 2010, han proporcionat un assortit i variat material de difusió i cartelleria. Mereixen especial atenció els pòsters de «Bibliotertúlies», «Biblioteca Oberta», «Dia de les Biblioteques», «Bookcrossing», «Muses» i les presentacions de llibres.

L'àrea de didàctica del Museu disposa també d'un nombrós material educatiu —publicacions en format de quadern o llibre— dissenyat per a un públic variat sobre diversos temes o col·leccions del Museu. Fins i tot sent menys freqüent el realitzat en format pòsters, cal destacar-hi la sèrie ENIG+ (2006), el taller *Líticament* (2008), el joc de *L'espiral de l'Evolució Humana* (2009), o el seu desplegable per a la Nit Europea dels Museus 2016 *La fauna del Museu*.

# La biblioteca y las actividades didácticas

La última área del Museo de Prehistoria que se incorpora a la cartelería es la Biblioteca. La creación de la Biblioteca Infantil, en 2008, y las numerosas actividades que ha llevado a cabo, a partir de 2010, han proporcionado un surtido y variado material de difusión y cartelería. Merece especial atención los pósteres de «Bibliotertúlies», «Biblioteca Oberta», «Dia de les Biblioteques», «Bookcrossing», «Musas» y las presentaciones de libros.

El área de didáctica del Museo cuenta también con numeroso material educativo —publicaciones en formato de cuaderno o libro— diseñado para diferentes perfiles de público sobre diversos temas o colecciones del Museo. Aun siendo menos frecuente el realizado en formato pósteres, cabe destacar la serie ENIG + (2006), el taller *Líticament* (2008), el juego de *L'espiral de l'Evolució Humana* (2009), o su desplegable para la Noche Europea de los Museos 2016 *La fauna del Museu*.

**EN** GAR

**TELL**

Museu de Prehistòria



1983



2020



**EN** GAR

**TELL**

Museu de Prehistòria



1983



2020

**EN** GAR

**TELL**

Museu de Prehistòria



1983



2020

**EN** GAR

**TELL**

**Museu de Prehistòria**



**1983**



**2020**